

Marhajó

A marha minden korban igen értékes jószágá volt az embernek. Egy-két marha szinte egyedül eltartott egy egész családot. Tejét ezerféleképp hasznosították; igavonásra, szántásra jobb mint a ló, bőre értékes, de számos más részét is kiválóan felhasználták. Takarmányra igénytelen (megeszi a száraz kukoricaszárat és a szalmát is, egyedüli háziállat, mely a cellulózt képes megemészteni), húsa egyike a legkiválóbbaknak, igásereje a legolcsóbb és a legjobb trágyát szolgáltatja. Még hosszan sorolhatnánk hasznosságát. Nézzünk néhány – szürkére (*bos taurus primigenius hungaricus*) vonatkozó dolgot:

A magyar szürke ökrei a világ legjobb igás állatai: serények, győzősök, edzettek, szívósak és kisigényűek. [Révai lexikon]

Ez is azt igazolja, hogy őseink a földművelést igen régóta üzik, hiszen a szántáshoz nagy igásállat, nagy vonóerő kell. A marhák vonóereje nagyobb, mint a lovaké. A marha hegyes kétujjú csülke jól belevág a földbe, így igen jól kapaszkodik. Továbbá lábai tömzsibbek, rövidebbek, mint a lóé, ez is előnyösebb az igavonáshoz. (Ld a bivaly hasonló testalkatát). Patával sokkal nehezebb belekapaszkodni a földbe. Ha nagy terhet kell vontatni, akkor szekérhez is jobb a marha. A ló csak akkor alkalmasabb szekérhez, ha kis terhet és gyorsabban akarunk vontatni. Ld még a közmondást:

Ökör szántja az abrakot, s ló eszi meg.

Őseink a lovakat az ókoriak (pl Hippokratész) szerint kizárólag lovaglásra használták, így a szürke igáserejét nyilvánvalóan főleg szántásra használták. Azaz mese, hogy a földművelést szlávoktól tanultuk volna.

A gulyabeli marha alig kerül istállóba, nyáron éjjel-nappal legel, télen pedig nyitott aklokban szabadon jár és szénán, szalmán, kukoricaszáron telel. A felnevelés eme módja veti meg alapját a magyar marha szívósságának és edzetségének. [Révai lexikon]

Megjegyzem, abból, hogy őseink leletei között a marhacsontok gyakorisága a juh után második helyen áll, nem következik az, hogy csak a második legfontosabb állatuk lett volna. Ugyanis, a marha csontjai a csülkétől a szarváig felhasználhatók valamire, azaz csak igen kevés maradhatott fenn. (Háztartási eszközök, szerszámok, ragasz (enyv), hangszer (síp, fuvola), diszműtárgyak, amulettek, stb készültek csontjaiból)

A marha igen fontos állata volt őseinknek és értettek is hozzá. Ezt igazolják az elnevezések is. Ennyiféle más nyelvekben nem nagyon van:

szopós borjú	3–4 hónapig
elválasztott borjú	4–7 hónapos
éves növendék borjú	7–12 hónapos
növendék borjú	12–18 hónapos
kétéves borjú	19–24 hónapos
üsző	az első ellésig
tehén	az első elléstől
fejős tehén	fejési időszakban
bika	bármely korú
tinó	négy évnél fiatalabb herélt bika
ökor	négy évnél idősebb herélt bika
göboly, söre	hizlalt marha

Az is mese, hogy a marhával kapcsolatos szavaink török eredetűek lennének..

Az állat nagy hasznossága fejeződik ki abban, hogy szent állat volt az ókori Egyiptomban és még ma is az Indiában. S abban is, hogy őseink a „szerzemény, vagyon” jelentésű *marha* szót használták

megjelölésére. Afrikában is mindennél többre becsülik marhákat. Némelyek úgy tartják, hogy a marha az istenek ajándéka az ember számára.

Alapfajtái:

1. *Közönséges marha* (*bos taurus primigenius*):
Európa, Közép és Kelet-Ázsia, Észak-Afrika;
Ennek őse az őstulok, melyhez a magyar szürke áll a legközelebb.
2. *Turáni mongol marha* – Mongólia, Belső-Ázsia, Kína, Kelet-Ázsia, Közép-Ázsia
3. *Zebu* – India, Arábia, Kelet-Afrika

Az Észak-Afrikai marhák a tudomány szerint Európából származnak [ÚjM Lexikon] A terjedési útvonal: Európa [Közép-, Kelet-Európa] → Kis-Ázsia, Szíria, Fönícia, Egyiptom. Ezt fényesen megerősíti, alátámasztja a szürkemarha megjelenése Egyiptomban.

A szürke

Az Ápisz-bika szürkemarha mintára készült

Az Ápisz-bika szarvának alakja tökéletesen megegyezik a szürkemarháéval. Mind a szürke, mind az Ápisz szarva kettős görbületű. A Földön ilyen szabályos inflexiójú szarva csak a magyar szürkének van.

De még Ápisz keskeny fejalkata, valamint oldalra álló, tölcsérszerű füle és haja (fejszőrzete) is teljesen egyezik a szürkéével. Nyilvánvaló, hogy az ábrázolt bikák mintáját általuk tenyésztett marháról vették. S ez igen nagy valószínűséggel a magyar szürke volt.

A képek magukért beszélnek. A szürkemarha ősi testalkatú. Rövid első lábak, erős felső test, kiemelkedő marja, vastag nyak, szegy, stb. Ősisége kifejeződik abban is, hogy a szürkemarhán a szutyak, a szarvak hegye, a csülkők szarutokja és a farokbojt is fekete. Ezek is a vadon élt ősrre való visszautések. A *zebu* – mely Indiában, Kelet-Afrikában honos – is igen hasonlít a szürkére:

Zebuk

Zebuk, Afrika

Elsősorban szürke színe, (egyreszint szürkés foltjai), tölcseres füle és fejalkata – továbbá a szarvak hegyének (ld a képen) és orrának feketesége – üt vissza a szürkére. A nagy lebernyegek a nagyobb indiai, afrikai meleghez való alkalmazkodás – hűtés, a víz és a zsír tartalommal – következtében fejlődtek ki. Pontosabban kifejezettebbé váltak, uis a szürke nyakáról is lóg ilyen leberny. Némelyiknek a szarvában kismértékben megvan a két ellenkező előjelű görbület is (ld jobboldali kép), másoké olyan mint a szürkének borjú korában.

A marha Európából Egyiptomba történő vándorlása fennmaradt a görög mitológiában is:

Ió [Jó; Folyó], *Inakhosz argoszi folyamisten leánya megtetszett Zeusznak. Zeusz a féltékeny Héra elől Ió-t tehénre változtatta. Héra erre rájött és bögölyöket küldött Ió-ra, hogy kiüldözzék a világból. Ió a Kaukázustól a Boszporuszra (a Tehén útja), Szírián és Fönícián keresztül vándorolt Egyiptomba. (Más változat szerinti útvonal: Kaukázus, Kis-Ázsia, Média, Baktria, India, Etiópia, Egyiptom) Útja Egyiptomban végetért. Itt szülte meg Epaphosz-t a Danaosz nemzetség, a Danaidák őseit. (Ld még: Utószó 1.)*

Mellesleg Héraklész egyik ősanyja Ió. Héraklésznek annyi köze van a tejhez, hogy Héra szoptatta, akinek tejétől egyrészt halhatatlanságot kapott, másrészt hatalmas erőt. (Héraklész olyan mohón itta a tejet, hogy még az égbe is felföccsent, „ebből lett a Tejút”). A magyar mesékben is van olyan, hogy minél hosszabb ideig él anyatejen a hős, annál erősebb lesz. (pl Fehérlófia)

A marha valóban nagy Jó az ember számára. „Folyó”, folyató, méghozzá igen bőségesen. A magyar jó-nak volt *folyó*, *folyás* jelentése is. S az ő- és ókori ember számára a dolgok rendes folyása volt a legfőbb jó. Tehát a marha legfőbb jója, java a tej.

Azt mondják, manapság végeztek hatalmas kutatásokat, mellyel megállapították, hogy az ember eredetileg nem ivott tejet. (Mármint más emlős tejet, ugyanis anyatejet nyilván ivott). Ez kutatások nélkül

is nyilvánvaló, ennek igazolására kár volt időt, fáradságot vesztegetni. (A nemjóját) Ugyanis magától értődő, hogy az ember akkor itta először más emlős tejét, amikor képes volt élve elfogni ilyen állatot, előtte nyilván nem. (Minden háziasítás szükségképpen az állatok elfogásával kezdődött.)

A módszer máig fennmaradt. A lappok a rénszarvasokat időnként összeterelik és megfejtik, majd elengedik. Lényegében a rénszarvas félig háziasított. S mintegy ridegen tartott (hagyott), csak éppen nem őrzik őket pásztorral.

Az is nyilvánvaló, hogy azon népek képesek felnőttkorukban is tejet fogyasztani, akik ősei már jó régen elkezdték inni a tejet, így a szervezetük nemzedékről nemzedékre egyre jobban hozzászokott ehhez. Tehát a felnőttkori tejcukor-emésztő képesség hosszú évezredek alatt alakulhatott ki azon népekben, akiknél a tejfogyasztás rendszeres szokássá vált. (Valószínűleg a marha őseinek végleges befogását megelőzte egy olyan időszak, mely alatt a lappokhoz hasonlóan jártak el az őstulokkal is.) Ebből következik, hogy azon népek ősei háziasíthatták marhát, akik ma többségükben képesek tejet inni (tejcukrot emészteni).

* * *

Biztosra vehetjük, hogy hasznossága miatt (is) volt őseink szent állata a szarvas. A lappokhoz hasonlóan élve fogták el a szarvasokat, s megfejték, majd elengedték azokat. (Mellesleg az észak-ázsiai, szibériai népeknél több más ősi szokás is fennmaradt.) Szinte bizonyos, hogy őseink az őstulok háziasítása idejére már régóta itták a tejet.

A szarvas lappokéhoz hasonló háziasítására is (és általában a háziasításra) utal a Dozmati regósének. Megjegyzendő, hogy az ősi, időtlen idők mélyéről eredő regékben, mondákban – ha hősi személy szerepel benne – akkor behelyettesítették korabeli vagy emberemlékezeten belüli személlyel. Vannak ilyenek Atiláról, István királyról, de még Mátyás királyról is; melyek valójában nem róluk szólnak. (Ők a megfelelői a korabeli hősöknek. Azaz ha ők éltek volna az illető időkben, akkor róluk szólna.

Pl a mondák által Atilához kapcsolva elbeszélte történet – az isteni acél, a kard megtalálása az agyaghalmomban (a földben) – annak költői elbeszélése, hogy a szkíták vasat találtak hazájuk földjében. Tehát a monda története vaskor kezdetén játszódott. S hogy miért Atila számára találták az acélt, arra éppen a neve és jelleme, Acila – acélos, az ok. Az ókori görögök is mítoszaikban hasonlóan jelképesen és megszemélyesítve, személyekhez kötve beszélnek el dolgokat, történeteket.

* * *

Sem a tejivás, sem a háziasítás nem volt „forradalom” [ld Múlt-kor: „Fehér forradalom”], hanem hosszú, fokról fokra történő fejlődés. (Mellesleg, az élővilág és az ember fejlődésében soha sem volt „forradalom”, ez a mai sekélyes és torz gondolkodásmód visszavetítésének eredménye és szenzációhajhász hozzáállás és megfogalmazás) Annyi valóban igaz, hogy tejcukor (laktóz) emésztésének képessége, olyan népeknél alakult ki, akik a növénytermesztés mellett állatokat is kezdtek tenyészteni. (Az „állattenyésztő népek” is hamis címke) Némelyeknél hét-nyolc évezrede, de néhányuknál sokkal régebben. Azonban tévedés, hogy a „friss tej fogyasztása” vagy a „tejcukor-emésztés képessége” terjedt volna. Az élettani képességek nem terjednek, hanem kialakulnak és változnak (fejlődnek, olykor visszafejlődnek). S ezen változásoknak lenyomata keletkezik a génekben. Jelen esetben az állat, a marha tudott terjedni, úgy is, hogy vitték magukkal (terelték) a népek vándorlásukkor.

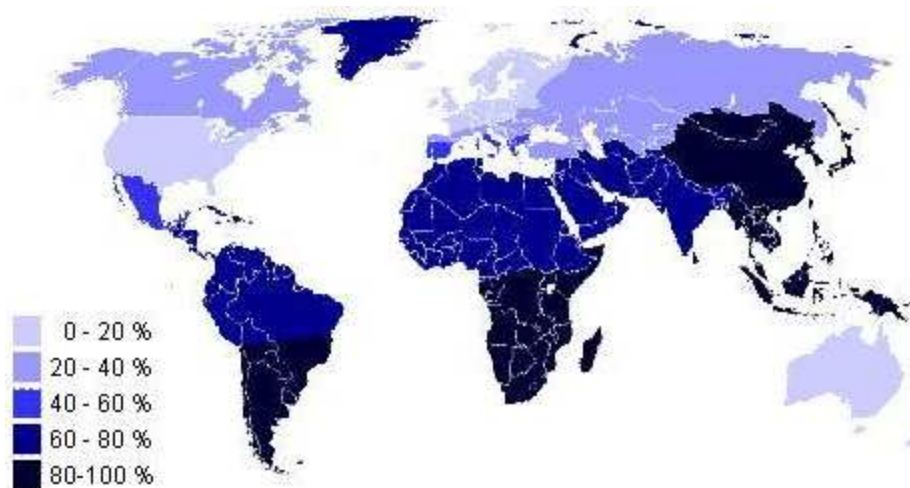
Európában egyetlen marhafaj, a bos taurus primigenius (és ebből eredő alfajok) terjedtek el. Ez lehet az oka annak, hogy Európában ugyanaz a génjelző lenyomat keletkezett a tejivó népekben, hiszen ugyanannak a fajnak a tejét itták az európaiak, ugyanahhoz a tejhez kellett alkalmazkodnia szervezetüknek. Ezen európai génlenyomat kialakulása afrikai emberekben is alátámasztja a mítoszok állítását, hogy az európai marhafajta valóban átterjedt Afrikába. (S ott is keletkeztek alfajai) Ennek a fajnak a tejéhez kellett alkalmazkodniuk. Van egy látszólagos ellentmondás az eredményekben. Az alábbi térképen úgy tűnik, mintha a marhát Észak-Nyugat-Európában háziasították volna, ugyanis itt a legalacsonyabb a laktóz-intolerancia.

Laktóz intolerancia

Ennek oka az lehet, hogy Észak-Nyugat-Európa az őskorban is az „utca vége” volt, azaz nem volt „átjáróház”, szemben Közép- és Kelet-Európával. Utóbbiak (a népek országútján) gyakrabban keveredtek olyan déli népekkel, akiknek szervezetében nem alakult ki a tejcukor-emésztés képessége. A keveredett egyedekben csökkent ez a képesség, s ha ezek utódai ennek nyomán kevésbé itták a tejet, a további utódok még kevésbé, végül a népesség 20-30%-ánál ez a képesség visszafejlődött. 70–80 %-uknál megmaradt a tejjívás képessége. Adalék ehhez (Czeizel E. nyomán), hogy pl a finneknél bizonyos mértékű genetikai elszigeteltség, belterjesség alakult ki. Ez lehet az oka, hogy a lapp–finn népeknél nagy arányban maradt meg a tejjívó képesség.

A spanyol, olasz és a görög laktóz-intolerancia egyrészt abból eredhet, hogy ezen országokba később érhetett el a bos primigenius, másrészt ezek már „déli” jellegű népek, mely alatt az értendő, hogy náluk az észak-nyugat-európaiakhoz képest eltérő életmód és táplálkozási szokások alakultak ki. Ennek fő oka a melegebb éghajlat. Ugyanis a déli népeknél azért nem tudott kialakulni a tejjívás szokása, mert a nagy melegben mindenhol sokkal gyorsabban megsavanyodik a tej. Így őseik ritkábban és kevesebb friss tejet ihattak. Ez alól a hegyi pásztorkodásra igen alkalmas adottságú Törökország kivétel. (a hegyekben hűvösebb is van, így tovább eláll a tej, továbbá az északról történő népvándorlás genetikailag is erősíthette azt). Dél-Franciaország és Észak-Olaszország már eléggé átjáróház, ez magyarázza az ottani – Kelet-Európaihoz hasonló – arányokat. Megjegyzem, a térképeken feltüntetett eredmények nem mindegyike lehet helyes. Főleg ami a Kínát és Mongóliát illeti. Kína északi felében mind az éghajlat, mind a talaj kiváló a marhatenyésztés számára. A távolkeleti mongol fajta e két területen alakulhatott ki. A kínai népesség nagysága miatt valószínűleg sokkal nagyobb mintára lenne szükség a valós eredményhez. (Az Afrikában összesen 470 embertől gyűjtött minta is igen kicsi, hogy ez jellemzőnek lehessen tekinteni háromszáz millió emberre.)

Dél-Kínában valószínűleg az Indiaihoz hasonlóak az arányok, ahol a népesség 30 %-a képes inni tejet. Észak- és Nyugat-Kínában pedig az Észak-Ázsiai arányok a valószínűbbek, ahol az emberek 70 %-a iszik tejet, azaz ahol népesség 30 %-ának van csak laktóz-intoleranciája. Nehéz elképzelni, hogy Észak-Ázsiában ilyen éles törésvonal és határvonal lenne az észak-ázsiai népek és a mongolok között. Teljesen valószínűtlen, hogy mongolok tejjívóképessége ilyen ugrásszerűen csökkent volna nyugati és északi szomszédaikhoz képest. Ráadásul a mongol ősidők óta pásztorkodik is. Meglehetősen hűvös vidék is, akárcsak Észak-Kína.

Erős túlzás, hogy az emberiség többsége nem képes tejet inni. Hiszen Észak-Eurázsia és Észak-Amerika 80 %-ához hozzá kell vennünk Közép-Kelet-Ázsia és India lakosságának 30%-át, Afrika és Dél-Amerika lakosságának 20%-át, valamint Kína lakosságának – valószínűleg – legalább 30–40 %-át. (Kínai ismerőseim mindegyike szereti és rendszeresen issza a tejet.)

Megjegyzendő, a tej igen tápláló, s bizonyos, hogy nemcsak a kiszáradás elkerülésére itták. Tévesek az erre utaló magyarázatok. Ugyanis, jelentős a cukor-, zsír- és fehérjetartalma. Fél liter jó minőségű tehéntej 400–500 kcal-t tartalmaz, amely felér egy fél ebéd energiatartalmával.

Ld még: *Én szépecskén reggeliztem / Tejet és kenyeret ettem /*

Egy átlagember napi kalóriaszüksége 1500–2000 kcal, azaz egyszeri fél liter tej megivásával annak negyedét fedezi. Tehát, ha azok a bizonyos „szegény népek” mondjuk megittak naponta háromszor fél liter tejet, akkor nemcsak a kiszáradást, de az éhhalált is könnyedén elkerülték, különösen ha még ettek is mellé valamicskét. S akkor még nem is beszéltünk élettaniilag óriási fontosságú vitamin- (A, B1, B2, B12, D), kalcium- magnézium- és káliumtartalmáról. Utóbbiak erősítik a csontokat ill. a szívet védik. Nem véletlen, hogy Fehérlófia és Héraklész is a tejtől nyerte hatalmas erejét. Nyilván, a nagy erőhöz, erős izomzathoz erős csontozat is kell. A tejben lévő kalcium és magnézium a csontozat fejlődését, növelését és erősítését szolgálja. Tehát nagyonis igaz a mesék állítása, hogy aki sok tejet iszik, az erősebb lesz.

Megjegyzem, a D-vitamin képződéséhez nem feltétlenül kell közvetlen napfény. A szórt napfény is előidézi provitaminjának átalakulását, ahogy az ember leburnul szórt napfényben (árnyékban) is, csak lassabban, hosszabb idő alatt. S az északi népek igen sokat tartózkodtak a szabadban. (Bőrük ennek megfelelően elég barna is.) Így a tej D-vitaminja jelentős mértékben hasznosult náluk is. (Az északi népek sohasem voltak angolkórosak.)

Itt az evolúció nem „megkerült egy problémát”, hanem követett és megoldott. S nem egy társadalmi jelenséget oldott meg, hanem egy élettant (biológiai). A tejivó népek őseinek szervezete nem leküzdött valamit, hanem egy – csecsemőkorban mindenkiben meglévő képességet, a tejcukor emésztésének képességét prolongálta a felnőttkorra. Ez nem egy új képesség kifejlődése, hanem egy meglévőnek a felébresztése és ébrentartása. Ez lehet az oka annak, hogy erre jóval rövidebb evolúciós idő is elegendő volt.

Megjegyzendő, hogy az evolúció fő mozgatórugója és jellemzője nem a „túlélésért folyó verseny a fajtársak rovására”, ahogy vélte Darwin – tévesen –, hanem az adott teljes környezethez való alkalmazkodás.

Az élet kialakulására és változásaira inkább az alábbi két axiómát lehet felállítani:

- 1) A lények minden tulajdonsága, jellegzetessége két részből tevődik össze: **öröklött és szerzett** tulajdonságok.
- 2) A **szerzett** tulajdonságok is továbböröklődnek.

E két sarktétele, alapigazságon alapul a lényfajok alkalmazkodóképessége. Egy adott vagy megváltozott környezethez az egyed alkalmazkodni igyekszik. Megváltoztatja bizonyos „szokásait”. Egyes folyamatai erősödnek, erőteljesebbé, némely funkciók fontosabbakká, gyakoribbá válnak. Más folyamatai gyengülnek, lassulnak, bizonyos funkciók használata ritkul. Ennek „lenyomata” keletkezik a génekben is. Azután a megváltozott egyed megváltozott géneket ad át utódainak, s az már jobb helyzetből kezdheti, (a faj számára) folytathatja a további alkalmazkodást és így tovább. Ez az alapja a fajok kialakulásának, differenciálódásának is. Az eltérő feltételek és környezet, különböző válaszokat és megoldásokat, s különböző lényfajokat eredményeztek.

E két axiómán alapszik az a tény is, hogy az utódnemzés szempontjából előnyös, hogy „a nő legyen minél fiatalabb, a férfi legyen minél idősebb” [Czeizel E.]. (Persze bizonyos határokon belül). Ugyanis a nők (az emlősök nőstényei is) már megszületésükkor rendelkeznek az összes petéjükkel és nem keletkezik új pete életük során. A férfiaknál éppen ellenkezőleg, egész életük során termelődik (keletkezik, születik) az átörökítő mag. Így szerzett tulajdonságaiknak újra és újra lenyomata keletkezik az új mag génjeiben. Azaz az idősebb hímek több szerzett tulajdonságot tudnak átörökíteni. Így a születendő magzatok felvértezettebbek a korabeli környezeti hatásokkal szemben..

Mellesleg ezt őseink is tudták. Régi öregek mondogatták, hogy házastársak között 10–16 év korkülönbség a jó. Ezt is elfeledtük. Alkalmazni pedig végképp. Meglehet, ez is belejátszik az ember korszulásába, legalábbis abba, hogy a mai csecsemők induláskor nagyobb gondoskodást igényelnek, hogy átvészeljék a kezdeti megpróbáltatásokat, amelyek súlycsökkenésben is megnyilvánulnak. A vadon élő állatoknál nagy valószínűséggel ez igen ritkán fordul elő. (Ld még: Utószó 2.)

Bármely faj környezetéhez nemcsak a vele együttműködő és őt fenntartó, erősítő más lények (növények, állatok) tartoznak, hanem az ellene működők is. S a kiválasztódás (a „szelekció”) nem a fajtársak rovására történik, s nem is a fajtársakkal történő versenyben dől el, hanem az összes környezeti tényezőhöz való alkalmazkodásban. Azaz pl amelyik gyorsabb és el tud futni a ragadozó elől, vagy

amelyik ügyesebb az elrejtőzésben, vagy az élesebb hallású, amely hamarabb észreveszi a ragadozót, stb. stb – azok érik el a nemzőképes kort, ezeknek lesz esélye az utódnemzésre, s ezzel a kiválasztódásra. Aztán ezek utódai is gyorsabbak, ügyesebbek és élesebb hallásúak stb lesznek. Még sok más környezeti feltételhez is alkalmazkodniuk kellett életük fenntartása érdekében. Megkeresni, megszerezni az eledelt, védekezni az időjárás viszontagságai ellen, stb. Ezekhez is képességek kellenek, ezek is továbböröklődnek és egyre jobban kifejlődtek.

Tulajdonképpen Darwin alapozása azért hamis, mert az azonos fajú állatok döntő többségükben együttélők vagy együttműködők, de amelyek nem, azok is semlegesek. A kannibalizmus igen ritka az állatok világában. (S ott is esetleges, nem kizárólagos, hiszen az a faj kipusztulását eredményezné.) Tehát fajtársakhoz csak igen kismértékben kellett alkalmazkodniuk. Nem a fajtársakhoz való alkalmazkodás vagy velük való verseny alapján választódnak ki az életképesebbek, nem ez az alapja a természetes kiválasztódásnak. Sokkal inkább a teljes környezethez való alkalmazkodás. A teljes környezetből éppenhogy fajtársaikhoz kell a legkevésbé alkalmazkodniuk! (Sem a feketerigó, sem a kobra, sem a delfin stb nem zavarja el fajtársait a táplálékforrástól, sőt még más fajokat is enni hagynak.) Minden élőlény elszaporodásának a környezet és más lényfajok szabnak határt. Egyrészt úgy, mint a rendelkezésre álló és elérhető (megfogható) táplálék mennyisége. Másrészt úgy is mint, mint ő maga táplálékul szolgál más fajok számára (ez is kordában tartja elszaporodását). Ez a biológiai egyensúlyban jut kifejezésre.

Valóban a természetes kiválasztódás az alapja a lények kialakulásának és fejlődésének.. De ennek okait Darwin tévesen látta. Ennek magyarázatára Darwin az egyre torzuló emberi társadalmat vetítette vissza az élővilágra. Ezt igazolja az is, hogy elméletéhez a döntő lökést emberi társadalomról szóló írás adta.. Nevezetesen Thomas Malthus-nak az emberi népesedésről szóló dolgozata. (Essay on the Principle of Population) Ebből vonta le azt a téves megállapítást, mely szerint *a népesség szaporodásának nyomása, az egyazon faj egyedei közötti harc a túlélésért és harc a szaporodás lehetőségéért* – adja a kiválasztódás összetevőit és az evolúció alapjait.

Azonban éppen ellenkezőleg áll a dolog, ugyanis a lényeknek a legnagyobb harcot az élelem megszerzéséért és a természetes ellenségüktől való megmenekülésük érdekében kell folytatniuk, azaz mindkettőt éppenhogy más fajokkal szemben. S legkiválóbb képességeiknek ezek érdekében kellett fejlődniük. S ezen képességeket kell nap mint nap mozgósítaniuk, azaz ezek egyben a leggyakoribb tevékenységeik. Mivel a legtöbbet gyakorolt képességek fejlődnek (és aztán öröklődnek), így fejlődésüknek („evolúciójuknak”) ez a két dolog a fő mozgató rugója. A harmadik (valójában első) legfőbb tényező az evolúcióban az éghajlathoz és a földrajzi környezethez, terephez (erdő, mező, folyó, tó, mocsár, tenger, jégmező, hegy stb) való alkalmazkodás. A „fajtársakkal folytatott harc”, a fajtársakhoz való alkalmazkodás nem válhatta ki sem a halak uszonyának, sem a madarak szárnyának, sem a kenguru erszényének kialakulását, kifejlődését („evolúcióját”) S még sokáig folytathatnánk.

A lényeket az alkalmazkodásra és a fennmaradásra az életösztön, a létfenntartó ösztön, szaporodásra pedig a fajfenntartó ösztön hajtja, ösztökéli.

A „szexuális szelekció” („harc a szaporodás lehetőségéért”) hatása lényegesen kisebb, mint a fentemlített három fő tényezőé. Ez a hímek elrettentő készségének, harckészségének (a fiókák és a nőtény megvédése érdekében) és életrealitásának demonstrálásán alapszik. A hím állatok elrettentő képessége főleg abban áll, hogy nagyobbak, borzalmasabbnak, szörnyűbbnek mutatják magukat. Felfújják, felborzolják magukat vagy kifejlődött nekik valami szörnyűségük [ször-nyűségük] (a himoroszlán sörénye is ezt a célt szolgálja) vagy ijesztő, fenyegető színük vagy alakjuk. Az afrikai benszült fiucska is tudja, hogy ha a feje tetejére helyez és kezével megtart egy félméteres fadarabot, akkor fél méterrel magasabbnak, nagyobbak látszik és a hiéna nem meri megtámadni. A Darwinon is kifogó páva (amit ezért nagyon utált) sem kivétel. Ugyanis a hím pávának normálisan ugyanúgy hátrafelé összesimulnak a tollai, mint a nőténynek és ez nem zavarja sem a mindennapokban, sem a menekülésben. S nem is a menekülés a fő védekező fegyvere! Ugyanis tollait felmeresztve ötször akkorának látszik és igen ijesztő. Még „mereven néző” ijesztő szemek is kirajzolódnak felmeresztett tollazatán, ami tovább fokozza ezt a hatást. Gondoljunk csak a nagy pápaszemes lepkére, ez még emberre is ijesztő pszichikai hatással van. Nem merünk nyúlni egy ilyen lepke felé, legalábbis félve. Tehát a páva tollai nem felesleges dolgok és nemcsak a párosodásnál van jelentősége (ahogy Darwin beállította) Az elijesztés, az elrettentés is egy fontos és gyakori védekezési módszer az állatvilágban. (De még a növényvilágban is előfordul. Ld pl sátagomba)

A hímek harca messze többségében jelképes, nem megy életre-halálra. Így nem is olyan biztos és nem is annyira lényeges, hogy a minden paraméterben jobb hím párosodjon. Nem is tudják ezt az állatok pontosan felmérni. A nőstény megelégszik azzal, hogy amelyik jobban akarja, azaz amelyiknek nagyobb a harci kedve és az elevevége vagy amelyik nagyobb, rettentőbbnek, „férfiasabbnak” tűnik, amelyik nagyobb hatást, benyomást tesz rá, azzal párosodik. Vagy a vetélytárs ismeri el ezt és elkullog. Tehát a szexuális szelekció, bár létezik, hatása igen kicsi az evolúcióra. A páva példájával együtt – ez is cáfolja a Darwin-féle szelekciót. A létfenntartó-képesség kifejlődése, erősödése sokkal fontosabb, hiszen ennek hiányában vagy elégtelen voltában el sem jutnak a „párosodás lehetőségéhez”.

A létfenntartási képesség nem más, mint az élelemszerzés érdekében és a környezet viszonytárgyaival (a beletartozó természetes ellenséggel vagy ellenségekkel) szemben kifejlődött képességek.

Magyarán, amelyik állat eljutott oda, hogy párosodni akar, az már eléggé életképes, az már képes volt fenntartani magát, azaz képes volt élelmet szerezni és képes volt megvédeni magát. Így utódainak – örökölve az ő tulajdonságait – hasonló esélye lesz a párosodásig eljutni. Tehát majdnem mindegy, hogy melyik hímmel párosodik egy nőstény, ha több vehemens jelentkező is akad. Ez a szelekció csak azt zárja ki, hogy beteg, gyenge vagy túl fiatal* hím nemző lehessen, hogy eleve életképtelen vagy rosszabb életképességgel induló utód ne születhesse.

*Mj: Egy sereg állatfajnál eleve a legidősebb hím a nemző. Ennek oka, éppen a „férfi legyen minél öregebb”. Igen, de nem korlátlanul. A fiatal hímek újra és újra próbára teszik, s minden falkahím életében eljön a pillanat, amikor neki kell elkullognia, mert már nem elég meggyőző a mutatványa vagy nem tudja elkergetni, elijeszteni, elugrasztani a fiatalabbat. (A falkahímségből eredhet a férfiak poligám természete.)

A „szexuális szelekció” nem magyarázza meg sem a növények, sem a nem nélküli, sem a kétnemű (himnős) élőlények kialakulását és fejlődését. Ezekre az „azonos fajon belüli harc” sem ad választ..

Végeredményben az emberi társadalom működése és viszonyai nem alkalmazhatók, nem érvényesek az élőlények világára. A darwinizmus a kialakult torz társadalom, a kapitalizmus „természetességét” akarta ezzel „igazolni”. Tulajdonképpen a darwinizmus maga a „szociáldarwinizmus”

Sok más „terminológiát” (hamis címkézést) és megállapításokat is láthatunk, hallhatunk, amelyek aztán sztereotíp „igazságokká” merevednek. Ilyenek: „az oroszlán az állatok királya”; „gyilkos” bálna; „nincs az ember az étlapján”; vmely állat „ural” vmit/vkiket, vagy vmelyik „felülkerekedik” más állatokon; vagy az óceánokon „domináns”; stb. stb. Semelyik ragadozó nem gyilkos, semelyik állat nem kerekedik felül más állatokon, stb, ezek emberi kategóriák, s nem vetíthetők vissza az állatokra.

Ilyen hamis sztereotípiák a „területvédelem” is. (Pl az ikrákat vagy porontyait védő, őrző hal nem a területét védi, legfeljebb a fészket, de azt is csak akkor, ha vannak benne porontyok vagy ikrák)

A tudományokban sajnos elég sok ilyen dolog van, melyek gyökerei, alapozása sántít, hamis. Úgy tűnik az gyökerek mellőzése más dolgokra is rányomja bélyegét, nemcsak a nyelvre.

Vissza a tejiváshoz. Bármely nép nem azért vált képpé a tejivásra, mert ez segítette őket „más embereken való felülkerekedésben”, azaz „darwini szelekcióban”, hanem közvetlenül – éhségük, szomjúságuk csillapítása révén – segítette őket a fennmaradásban, a létezésben. Mint láttuk az állatok nem a saját fajtársaik rovására vagy „kárára” [wikipédia], hanem éppen más fajok rovására maradnak fenn, tartják fenn létüket. De nem kipusztításukra törve, mert akkor holnap nem maradna mit enniük. A házasítás szükségtelessé tette a vadászatot, azaz más szabad fajok rovására történő létet.

A vadászat az ember esetében – házasítás nélkül – az állatok kipusztulását eredményezte volna.

S végül az ember kipusztulását is. Ezért óriási a házasítás jelentősége. Ezért (is) szent állat a tehén.

Ez fejeződik ki őseink és az ősi népek nagy élettiszteletében is. Ezért bántak takarékosan az étellel is. Tudták, hogy minden eledelünk élő, élőből ered. Magát a búzát „élet”-nek nevezték. Az étel pocskolása nagy tiszteletlenség az étellel szemben. (Ma az élet tisztelete is látszólagos, annak kinyilatkoztatását értik alatta és nem az élet tényleges tiszteletét, megbecsülését.)

Ez fejeződik ki abban is, hogy a régi népek Észak-Ázsiában, Szibériában még a múlt században is szertartást ültek az elejtett állat mellett, hogy kiengeszteljék a lelkét. Erre utal az is, hogy az újabb kutatások szerint még a régi vadászból élő népek is többségében növényi eredetű ételeket ettek; vagyis akikről azt gondoltuk, hogy vadászból éltek, azok is valójában ritkán vadásztak. Sőt az egész emberiség inkább növényevő volt és még mai az! (Ld a Mellékletet).

A növényeket természetüknél fogva egyre kevésbé érezte „igazi élőnek” az emberiség. Már az ókori egyiptomiak is – az ember mellett – csak az állatokat tartották lelkes lénynek. Mára egyenesen tagadjuk (tévesen), hogy a növényeknek lelkük lenne.

Végül, ez megjelenik a Dozmati regösökben is: Előrebocsátandó, hogy időtlen időkbeli történések emlékéiről, nyomáról van szó. Ez szájrul szájra maradt fenn, s régi jelképekben elbeszélte miatt nem könnyű megfejteni.

Ahol keletkezik

Egy ékes, nagy út;

Amellett keletkezik

Egy halastó-állás.

Haj, regő, rejtem;

Regő, rejtem!

Az ékes nagy út a Tejút. A halastó-állás a Hold.

Azt is felfogá

Az apró sárocška.

Arra is rászokik

Csodafiú szarvas.

Haj, regő, rejtem;

Regő, rejtem!

A Csodaszarvas a magyar mitológia Élő-istenének jelképe. Aki az Élővilág istene, aki inkább az állatok istene, míg Nagyboldogasszony, a Földistennő inkább a növényvilágé. (Mj: A magyar mitológiában NBA áll a fő helyen. Ez is arra utal, hogy őseink inkább földművesek voltak, mint pásztorok)

Az ember gyakran nevezte magát sárból eredőnek, sárból lévőnek. Ezzel esendő, mulékony voltát is kifejezte. Az emberhez odaszokott a szarvas, aki azért csodaszarvas, mert engedelmeskedik az embernek, s főleg azért mert eddig Isten gyermeke (fia, cselédje) volt és csoda, hogy most már az emberé is.

Noha kimennél,

Uram, Szent István király,

Vadászni, madarászni;

De ha nem találnál

Sem vadat, sem madarat,

Hanem csak találnál

Csodafiú szarvast.

Haj, regő, rejtem;

Regő, rejtem!

Ha a vadászatról üres kézzel jönnél haza, akkor csak csoda-cseléd/szolgád találnád.

Ne siess, ne siess,

Uram, Szent István király,

Az én halálomra!

Én sem vagyok

Vadlövő vadad,

Hanem én is vagyok

Az Atyaistentől Hozzád követ.

Haj, regő, rejtem;

Regő, rejtem!

Kíméld szolgálát életet, ne siess azzal, hogy engem magam áldozol fel ételed gyanánt. (Miután nem találtál vadat, madarat) Azaz takarékoskodj az élővel, az étellel. Vedd inkább hasznomat. Ha élek, tovább tudok neked szolgálni. Én már nem vagyok az, akire vadászni szoktál, s akit elejteni szoktál, hanem engem az isten küldött hozzád (a te segítségére).

Mj: *vadlövő vadad* = utánajárva, üldözve, követve lőtt/lelt vadad

A híres következő versszak azt (is) mondja, hogy a „Mindenség, az Ég jelei vannak rajtam és ezek is azt mutatják, hogy az isten küldötte vagyok.” [Ld még Utószó 3.]

*Homlokomon vagyon
Fölkelő, fényes nap;
Oldalamon vagyon
Árdeli szép hold;
Jobb vesémen vannak
Az égi csillagok.
Haj, regő, rejtem;
Regő, rejtem!*

*Szarvam vagyon:
Ezer vagyon!
Szarvam hegyin vannak
Száz ezer sövények.
Gyulaszlan gyulasznak
Oltatlan alusznak.
Haj, regő, rejtem;
Regő, rejtem!*

[Gyujtás nélkül (azaz maguktól) gyúlnak,]
[s maguktól kialszanak]

Ez a versszak azt mondja, hogy ezer (igen sok) ágam, száram (hajtásom, sarjam) van! A szarvas agancsa életfa jelkép is. (Ld még Utószó 4). Melyek „hegyéből” még ennél is több csillag (lélek) gyúlhat. Ősrégi dolog, hogy az ember lelke a csillagokból ered és oda is tér vissza. (Görög mitológiai hősök is haláluk után csillagokká, csillagképekké váltak.) Az emberi lelkek sokasodása vált lehetségessé a házi-asítással. S állati lelkek sokasodása is, megkímélésük folytán. A vadászat megszűnése, csökkenése miatt. (Az volna szép, ha minden emberi lélek is oltatlan aludna. Azaz csak Isten által. S nemcsak a viszonylag ritka egyszeri kioltásra, de az egész éltén át elszenvedett lassú fényoltásra és tűzhamvasztásra is gondoljunk.) Ma a lelkek még nagyjából gyujtalan gyulladnak, (bár a génpiszkálás ebbe is beleszúrhat), de már nem oltatlan alusznak. Az ősi időkben a lelkeket szikrához, lánghoz, fényhez hasonlították. *Kialudt élete lángja. Kihunyt benne a szikra. Egy szikra élet sem maradt benne. A magban élétszikra van.* „Férfi erő s lelkes szikra feszíti erét” (Berzsenyi) Hogy itt bizonyosan a házi-asításról van szó, nézzünk egy változatot. Ebben mintegy magyarázzák, hogy az egész miről szól. Ld az aláhúzott sorokat:

*Ne fuss, ne szaladj,
Szent István királyunk!
Mi sem vagyunk ördögök,
Hanem a te szolgálaid.
Haj regő rajta,
Azt is megengedte
A nagy uristen!*

*Kelj föl, gazda, kelj föl!
Szállott isten házadra
Sereg angyalával,
Vetett asztalával,
Tele poharával.
Haj regő rajta,
Azt is megengedte
A nagy uristen!*

A *sereg angyal* (sereg lélek) jelképesen nem más, mint a sok és sokféle háziállat. A *vetett asztal* és a *tele pohár* a bőségre utal. A bőséget a gazda éppen isten „sereg angyalainak”, azaz a háziállatoknak köszönheti. Isten bősége szállott a házadra, azaz isten adta az embernek a háziállatokat. Isten megengedte, hogy úgy bánjon velük mint ahogy isten bánik a vadon élő állatokkal.

Az angyalok eredetileg az élők lelkei. Az ősi vallások szerint a lelkeket az Ég, az Isten küldi, azok az isten küldöttei. S a lelkek oda is térnek vissza, az Égbe, Istenhez. A lélek (az angyal) visszatéréséhez: *...kiragadtatott e hitvány világból és az angyalok (a lelkek) közé került.* Tkp. a csodaszarvas isten által ez ember számára küldött lélek. A csodaszarvas az állatok lelkét jelképezi.

*Emitt keletkezik
Egy fekete pázsit,
Abban legelészget
Csudafiu-szarvas
Csudafiu-szarvasnak
Ezer ága-boga,
Ezer misegyertya
Gyujtatlan gyulladjék,
Ojtatlan aludjék.
Haj regő rajta,
Azt is megengedte
A nagy uristen!*

A *fekete pázsit* a fekete égbolt, de az ember legelőjét is jelképezi. Érdemes megfigyelni, hogy itt nem megállapítás van, azaz nem *gyujtatlan gyulladnak*, hanem kívánság, felszólítás – *gyujtatlan gyulladjék!* Azaz itt már nem a csillagokról van szó, hanem ténylegesen arról, amit az előző változatban a csillagok jelképeztek, azaz (az állati) lelkekről.

*Adjon az uristen
Ennek a gazdának
Egy kis ólat, egy nagy disznót,
Alá meg száz malacot.
Az egyikből kifusson,
A másikba befusson.
Haj regő rajta,
Azt is megengedte
A nagy uristen!*

Az egyikből kifusson, a másikba befusson – Egyet áldozzon fel, de egyet fialtasson és neveljen fel. Egy feláldoztatik, de egy születik is. (Maga az élet is ilyen, egyikből kifut, másikba befut.) Magyarán, csak annyit áldozzon fel, amennyit szaporítani és felnevelni is tud. Takarékoskodjon az étellel. (Vö: Ne fuss, ne szaladj... , Ne siess halálomra...) Azaz nem szabad elsietni a háziállatok feláldozását, mert azok élve is nagy szolgálatokat tesznek neked. Ez nem más, mint a biológiai egyensúlynak az ősi „emberistenek” általi megvalósítása a saját kertjében (saját világában)! Gyönyörű példája annak, hogy őseink az életet nemcsak tisztelték, de annak fennmaradását is szolgálták. Az emberi életet és minden más életet is.

A mai ember az őskori embereknek köszönheti pusztá létét is. A háziiasítás óriási jelentőségű, máig ható és mindaddig ható míg ember az ember.

Az ó- és őskori emberek nagy dolgokat alkottak és mégis sokkal szerényebbek voltak, mint mi. A dolgokat az istenek adták nekik, legfeljebb ellesték, esetleg ellopták az istenektől (pl. a tüzet), vagy megengedte nekik a nagy úristen, hogy hozzá hasonlatosan cselekedjenek. Hogy nekik is legyen nyájuk (sereg angyaluk, lelkes lényük), akár az istennek. Sőt, azokat maga az isten adta nekik. Végül is igaz, a Mindenség és a Természetisten adta az életet, az életet. A Csodaszarvas ugyanúgy az isten küldötte, követe, mint ahogy Turul a Napisten küldötte. Mindkettő lélek és az ősi magyar Mindenség-vallás angyalai. Mindkettőt az ember segítségére küldte az isten. A Csodaszarvas segítséget hoz az

állatvilágból, a Turul (a fény) pedig – mint a Földanya, a NBA megtermékenyítője – segítséget hoz a növényvilág által. A Turul a napfény jelképe. Azaz a növényeket, a termést érlelő, termékenyítő napfényé. Ebből az is látszik, hogy az isten által küldött lelkeket hasonlatosnak tartották a fényhez. Azaz a lélek az Ég küldötte és oda sugárzik, tér vissza. (Ezért van az angyaloknak szárnyuk, ahogy a napisten küldöttjének Turulnak is. Ld még: *Kiszállt belőle a lélek*) Mellesleg, a régi állatáldozatok (az állat egy részének felküldése hálából az isteneknek füst alakjában) is erre utalnak. Úgy tartották, hogy az istenek küldték a háziállatokat az ember számára. S az ember hálája jeléül küld belőle nekik. S minden egyes levágott állatot (mert élő!) áldozatnak tartották. Így is beszéltek róla.

Gazdát és gazdaasszony lányát regölni, továbbá fiút és leányt egymásnak regölni, az nem más, mint . áldást (adást) kívánni: Adja az isten, hogy a gazda gazdája legyen házának (és állatainak! „egyikből kifusson, másikba befusson”), adja az isten a háziállatok szaporodását („száz malacot”), adjon az isten gyermekáldást az összeregölt pároknak. Ezek köszöntő jelleget is adnak a regölésnek és szervesen összefüggenek a korábbiakkal.

*Regülök gazdát, gazdaasszony lányát.
Hej regülejtem, regülejtem.*

*Hej, már kit adjunk?
Lacikának adjuk,
Király Ilust adjuk.
Haj, regö, rejtem;
Regö, rejtem!*

Maga a Dozmati regölés abból áll (ma is), hogy a legények házról házra járva bőséget kívánó énekkel köszöntik a ház lakóit. (Bőséget jelent a gyermekáldás és az állatszaporulat) Azt kell mondjuk, hogy a Dozmati regösének az emberiség egyetlen fennmaradt emléke, nyoma a házasításról. Ez szájról szájra és változva, különféle formákban megfogalmazva maradt fenn. Valószínű, hogy elbeszélés alakjában keletkezett, s az idők folyamán megfogalmazása is változott, s jelképesége is kialakult. Ez – többek között – bizonyíték arra is, hogy igenis fennmaradhat több ezer éves közösségi („kollektív”) emlékezet és hagyomány.

A regösénekekben egyértelműen első István királyunk a megszólított és nem a kereszténység István vértanúja (kb i.u. 1–37 között élt). Egyrészt István vértanú nem volt király, nem is volt magyar, s nem itt élt. Másrészt, István vértanú a diakónusok, az oltárszolgák, a kőművesek, az ékszerdoboz-készítők, a lovak, a fejfájás és Szerbia védőszentje. Valószínűleg azért lett a kőművesek patrónusa, mert megkövezték. (Mj: Azért kövezték meg, mert kitarzott Jézus istenvolta mellett.) Ezek is azt mutatják, hogy a vértanúnak nincs köze sem a házasításhoz, sem a bőséghöz, a bőségekívánathoz.

A Dozmati regösének hozzákötése István vértanúhoz azon az alapon történt, hogy az egyház ugyanazon a napon (karácsony másnapján) ünnepli, mint amely napon a regölés történik. Ennyi elegendő volt a „történettudománynak”, hogy a regösének kapcsán összemossa István vértanút István királlyal, s hogy „pogány és keresztény elemek vegyülékének” nevezze a regöséneket.

A korábban elmondottakon túl azért István királyt szólítja meg a rege, mert éppen ő volt az aki durván szakított a bölcs ősi hagyományokkal és igen sok természetellenes dolgot vezetett be. Hagyta (sőt elrendelte!), hogy ősrégi korokból fennmaradt írásokat elégessenek. Minden bizonnyal óriási jelentőségű és értékű szellemi örökséget tettek semmivé. Továbbá szabad magyarokat, saját népét rabszolgasorba vetette és még az állatnál is rosszabbul bánt velük. S hagyta, hogy ugyanezt tegyék velük idegen (germán) urak, papok is. Csak egyet „törvényei” közül: Megtiltotta a rabszolgák uraik akarata ellenére való felszabadítását. (Ezzel lehetetlenné tette felszabadításukat, s örökös alávetettségbe, jobbágyi sorba taszította őket.) Nézzük csak mégegyszer!

*Ne fuss, ne szaladj,
Szent István királyunk!
Mi sem vagyunk ördögök,
Hanem a te szolgáid.*

A párhuzam nyilvánvaló: király se bánjon szolgálival (lelkei seregével) rosszul, különösen úgy ne, mintha azok ördögök lennének. Mi sem vagyunk ördögök – mert még az állatok sem azok. Ezért lett éppen István király a regösének megszólítottja. Ez egyben tükröz, hogy milyenek voltak István király cselekedetei és hogy vélekedtek róla. Ugyanis István király nem bánt gazdaként nyájával. Az alábbi kifejezések is őseink valódi élettiszteletét tükrözik:

borjunyúzó kiskedden vagy borjunyúzó pénteken = sohanapján

Magyarán, őseink borjút sohasem áldoztak fel ételük számára! Nem siettek a halálára, hiszen felnőve sokkal több dologban és jobban volt szolgálatukra: Tejet ad, igát húz, trágyát ad (amely bő termést eredményez), végül később feláldozva több élelem is lesz belőle. Az tovább kitart, így a többi marha élete is tovább tart. Vagyis takarékosan bántak az étellel. Régen faluhelyen soha sem találkozhattunk malac feláldozásával sem. Ha rajtam múlna, betiltanám az újévi malacevést. Ez van olyan barbár mint a bikaviadal.

disznótor

Ugyanazt a szót – tor – használták (még ma is), mint amit az ember halálakor (halotti tor). Azaz valamikor őseink valóban tort tartottak a disznó körül. A szép szokás elmúlt, a kifejezés maradt, mint régi idők tanuja. (A *tor* gyök két alapértelme forgás, forgatás, körülvevés és magasodás, magasra emelés, emelkedettség. A halottak kapcsán: felmagasztalás, égbemenesztés is. S hát a halottat körül is veszik szerettei.)

Idekivánkozik kontrasztként egy óriási hazugság, mely egyben a mai beállítottságot is tükrözi. S főleg azt, hogy miképp állítanak be hamisan népeket barbárnak (meg nomádnak) és a barbárságot „természetesnek” és ősréginek. A lappok életét tanulmányozva találkoztam ezzel:

A sarkvidéki népek a tarándszarvast már ősidők óta vadásszák. Az eszkimók még mindig az ősi vadászati módszert alkalmazzák, kihasználva a szarvasok gyenge látását. A szarvasok vonulási útvonalán ember formájú kőtömböket állítanak fel, ezekkel a réneket zárt völgykatlanokba terelik, ahol az egész csordát lemészárolják. [Akkor mit ettek a következő évben, években?]

Először is, őskori népek sohasem vadásztak sem felhalmozásra, sem haszonszerzésre. (De még az ókori népek sem). Másodszer, a tarándszarvas látása kiváló:

Szemei nagyok... Társas állat és nagy csapatokban él. Gyorsan megy és fut, ügyes úszó, szaglása kitünő, hallása és látása is éles. [Révai] Valójában ugyanolyan ritkán vágta le egy-egy állatot, ahogy a régi parasztemberek egy-egy disznót. (Ld még a Mellékletet a növényevés elsődlegességéről)

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a szarvasmarhát lappföld magasságában háziasították volna, hiszen ott meg sem él. Őse is mérsékelt égövi állat volt. S nem jelenti azt sem, hogy a tejivás szokása a lappoknál alakult volna ki először vagy legelőbb.

Rénszarvas fejése

Még egy lapp adalék a „fehér ember” sekélyes és torz gondolkodásáról.

A lappok haladásáért lelkesülő némely norvég papné fáradozása következtében a lappok is lassankint megtanulják a kenyérsütést.

1) Minden élőlény, így az ember is olyan ételeket evett, melyek a környezetében megtalálhatók ill. olyanokat, amelyek ott megteremnek. Lappföldön a búza nem terem meg.

2) Nem kellett őket megtanítani a sütésre, mert egyrészt ők is ősidők óta ismerik a tüzet és ősidők óta sütnek is vele. „Háját, jól megfüstölve, sütésnél használnak..” Ezenkívül lepényféléit is sütnek, s bár ritkábban, de húst esznek sütve is. Ha lett volna búzájuk, nyilván sütöttek volna kenyeret is.

Ráadásul, a kenyérsütéshez szükséges lisztért cserébe több rénszarvast kell levágniuk, több halat kell kifogniuk. Mellesleg, a „haladás” rájuk erőltette a kávéivást is. Mivel kávé sem terem lappföldön, ez is további állatok feláldozásába kerül.

Mióta kávéat isznak, a foguk is romlik a lappoknak. *A fogfájás náluk a kávé behozatala előtt ismeretlen volt.* Mióta más ételeket is esznek romlott az általános egészségi állapotuk is. Nem olyan kitartóak, gyengébbek is. Így szolgálja a „haladás” (mármint a fehér ember által csinált haladás) az éleket (lelkeket). Láthatólag inkább az állatok kipusztítását és az ember romlását, pusztulását szolgálja.

Mellesleg, nagy romboló még a „tüzes víz” is. Ez sem terem meg lappföldön. A lappok azelőtt ugyanúgy nem ittak soha alkoholt, ahogy az észak-amerikai indiánok sem. A lappok szervezete nem bírja az alkoholt, ez tűnik ki a leírásokból. Nem tudom, mit csodálkoznak ezen. Nem szokta meg, nem alkalmazkodott a szervezetük hozzá, mert nem itták azelőtt. Nem véletlenül alakult ki a laestadiánus mozgalom a lappok körében, mely az alkohol tiltását tűzte ki egyik fő céljául. (Mj: A „tüzes víz” segítségével szándékosan gyengítették le az észak-amerikai indiánokat, a „művelt” európai hódítók, hogy könnyebben legyőzzék, alávegyék őket.)

Megjegyzendő, hogy eredetileg az alkoholt ugyanúgy nem itta az egész emberiség, ahogy a tejet sem. Következésképpen, hozzászokott. Most kérdés, vajon melyikhez volt könnyebb hozzászoknia, alkalmazkodnia? A fennmaradását, életét, egészségét szolgáló tejhez vagy az egészségét gyengítő, pusztító alkoholhoz? Nyilvánvaló, hogy nem volt a tejivás olyan rettenetesen nagy különlegesség, mint amilyenek felfújják, s nem kellett hozzá olyan fenegyors „evolúció”

Itt szemléletesen láthatjuk, hogy a különböző népek szervezete, a különböző környezethez és az abban található ennivalóhoz alkalmazkodott. Azokat szokta meg, akár csak a marhát háziiasító őseink szervezete a tejet. Nagyon úgy néz ki, ez belejátszik a modern kori emberiség betegességébe, korcsulásába, hogy szervezete nem tud alkalmazkodni a gyorsan változó eredetű éledelekhez, italokhoz. (A túl gyors környezeti változásokhoz. Uis az élelem is a környezet részét képezi.)

Ezen leírásokból egyrészt más népek lenézése látszik, s az, hogy más népekre ráerőltetjük saját szokásainkat. Még igen sok más, alapokat nélkülöző hamisságot láthatunk a lappokról szóló leírásokban (is). Hamis a nomádnak való beállításuk és az is, hogy kevés növényi eredetű ételtek volna.

Hasonlóan vélekedik a fehér ember gondolkodásáról senora Maria de la Cruz, tudós indián asszony is. Ő azok közé tartozik, akik a spanyol mellett megőrizték anyanyelvüket. Emellett angolul is megtanult. 1974-ban a CBC-nek adott interjújában a következőket mondta:

Mint született indiánt és a mexikói kultúrák kutatóját engem az lelkesített az angol nyelv tanulásában, hogy ezen a világ minden csücskén beszélt nyelven végre képes leszek őseim kultúráját közzé tenni és csodálatos filozófiájukkal a fehér ember sekélyes gondolkodásában új távlatokat nyitni.

Utószó

1. A történet kicsit bővebben úgy szól, hogy Zeusz a tehéné változtatott Iót Hérának ajándékozta, aki Ió őrzését Argoszra bízta. Fogságából való megszöktetése után bolyongott a világban az őt üldöző bölgönyök elől. Tehát hosszú útja előtt kóborolt. (Ez megfelel annak, hogy a házasítás előtt a marha szabadon kószált, azaz vadon élt.) Kóborlása a Kaukázusban ért véget, ahol Prométheusz (Előrelátó) megnyugtatta. (Ez megfelel a házasításnak.) Majd Prométheusz Egyiptomba küldi. Oda az említett országokon keresztül vándorolt. Ott Zeusz visszaváltoztatta emberré. Ez azt jelenti, hogy Ió Egyiptomban letelepedett (azaz meghonosodott). Férjhez is ment, s gyermekei is születtek. (azaz elszaporodott). Első gyermeke – még Zeusztól – Epaphosz volt, aki nem más (némelyek szerint), mint az isteni Ápisz-bika.

Mint említettük emberek vitték, terelték a marhát Egyiptomba. Vajon milyen emberek?

Nos, Virchov antropológiai kutatások alapján kiderítette, hogy az ókori egyiptomiak a kaukázusi fajhoz tartoznak és őshazájukat nem Afrikában kell keresnünk. Ősi időkben vándoroltak be a Nílus termékeny völgyébe. Hogy ez a népvándorlás mikor és milyen körülmények között ment végbe nem tudjuk, de annyi bizonyos, hogy az ókori Egyiptom népessége semmiképpen sem rokon Afrika belsejének népeivel. Az ókori Egyiptom lakói földműveléssel foglalkoztak. Az ország gazdasága, jóléte a földművelésen és állattenyésztésen alapult. Ez a bevándorlás nyilván jóval a hikszoszok előtt történt. (azaz „történelem előtt”). Mellesleg, teljesen hasonlóan Hellász őslakói is északról érkeztek, s nem hasonlítottak a mai Görögország lakóihoz („kaukázusi típusúak” voltak).

Most ez nem jelenti azt, hogy éppen a Kaukázusból vándoroltak volna Egyiptom őslakói és onnan vitték magukkal a marhát. Azaz ebből nem következik, hogy a marha a Kaukázusból származna!

A görög mitológia Prométheusz szerepe miatt indította a marhát a Kaukázusból. Különböző is a marha inkább síkvidéki állat, de semmiképpen nem magas- vagy sziklás hegyvidéki. Megjegyzendő, hogy Prométheusz (Előrelátó) nem azért nyugtatta meg Iót, mert előre látta, hogy Ió leszármazottja Héraklész majd megszabadítja. (Graves szerint) Hanem azért, mert Prométheusz előre látta, hogy az embereknek segíteni kell. Ezért „lopott” tüzet is az emberek számára. S előre látta, hogy Ió (a tehén) nagy segítségére lesz majd az embereknek (ahogy a tűz is) Ugyanis arra, hogy Héraklész megszületik jó sokat kellett várnia, hiszen Heraklész 12 generáció múlva született Ió-tól számítva. Ennyi idő még egy titánnak is sok, különösen, ha ez alatt még szenvednie is kell. S hát Ió érkezésekor már azt mondták Prométheuszra, hogy öreg titán. Meg aztán Heraklész ha emlékezett is sokadik ükanyjára, nem hálából szabadította meg Prométheuszt, hanem azért mert már Zeusz is ezt akarta. Ugyanis Zeusz már bánta, sajnálta amit Prométheusszal tett.

Prométheusz azt is megmutatta az embereknek, hogyan járjanak el a háziállatok feláldozásakor (levágásakor). Úgy, hogy az isteneknek a hájat, csontokat és inakat áldozzák fel. Azóta ez az isteneknek járó rész. Ebből is látszik, hogy az ősi időkben a háziállatok feláldozása az isteneknek étel céljából történt. S az is, hogy az állati lelkek ősi tiszteletének nyoma valamelyest még a görögöknél is látható. Ez a mítosz része és nem mulatságos adoma, ahogy Graves beállítja. (A mítosz ezt úgy beszéli el, hogy Prométheusz becsapta, rászedte Zeuszt, s ezért választotta Zeusz hús helyett a csontokat, inakat. S ez Graves szerint nem más, mint mulatságos adoma). Érdemes még egyszer átgondolni: az isteneknek a hájat, a csontokat és az inakat. Ebben benne van egyrészt az, hogy az ember túl sok zsírt ne egyen. Másrészt – mivel mindezeket elégetve küldték fel az isteneknek – benne van a bomlás, a fertőzés elkerülése is. Mellesleg Prométheusz volt a legbölcsebb titán.

2. Megjegyzendő, hogy igen régóta tudja az ember, hogy a tulajdonságok öröklődnek; hiszen milliószor tapasztalta. Látta, hogy a pöttyös állatoknak pöttyös, a csikos állatoknak csikos utódai születnek, a búzamazgából búza lesz, a zabból meg zab stb. Meghát *ez a gyerek tiszta apja vagy inkább az anyjára ütött*. Továbbá a növénynevelés egyidős a növénytermesztéssel, tehát az ősember kiválogató munkájával kezdődött. Az életerős vagy legtöbb termést adó növényeket szaporították tovább. Ebben is lényegében a természetet (a természetes kiválasztódást, a Természet-istent) utánozták. Így jártak el a háziállatok esetében is.

Megjegyzendő az is, hogy úgynevezett „véletlen mutáció” nem létezik. Legfeljebb nem tudjuk az okát. Ugyanis mindennek oka van. Azaz a lények tulajdonságai nem véletlenül alakulnak ki vagy változnak

Már csak azért sem létezik „véletlen mutáció”, mert maga a véletlen sem létezik!

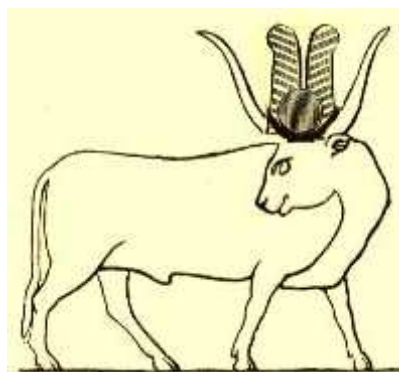
Nézzük csak: Jancsi és Julcsa véletlenül találkoznak. Ez csak Jancsi és Julcsa számára véletlen. Egyikük sem vélte, gondolta, hogy találkoznak. Azonban, ha kívülről nézzük, akkor látjuk az okát, hogy miért találkoztak. Egyik ok: olyan pályán mozogtak amely pályák metszik egymást; másik ok olyankor indultak és olyan sebességgel mentek, hogy egyszerre értek a pályák metszéspontjába.

Nézzünk egy másik példát. Egy játékos felmarkol néhány dobókockát és egy játékasztalon elgurítja azokat. Véletlen, hogy milyen számokat fog dobni?

Nem, csak kiszámíthatatlan. Egész pontosan csak igen nehezen kiszámítható. Ugyanis ez nagyjából a következőktől függ. Egyrészt függ attól, hogyan markolta fel a kockákat. Melyik kocka mely részére kerül tenyerének és melyik felével milyen irányba fordulva helyezkedik el a tenyerében. Aztán függ attól, hogyan dob, milyen mozdulattal és honnan dob. Azaz attól, hogy dobáskor melyik kocka mekkora kezdősebességgel és milyen irányba indul, s mekkora perdületet kap. Ettől függően melyik mikor ér asztalra, mekkora sebességgel, milyen szögben, milyen perdülettel. Aztán az asztal minden része sem teljesen azonos, így még attól is függ, hogy az asztalon melyik hol gurul. Tehát, hogy éppen azok a számok jöttek ki, annak oka a kockák megfogásának módja és a dobás módja (kezdőpontja, iránya, sebessége, perdítés nagysága, stb). A dolog azért fogadható el szerencsejátéknak, mert annak valószínűsége, hogy kétszer ugyanúgy markoljunk fel és ugyanúgy is gurítsuk, igen csekély. Annak valószínűsége is, hogy előre megfontolt, „kiszámított” mozdulatokkal adott számokat gurítsunk szinte nulla. Másképp a kockadobás eredménye nem véletlen, hanem (szinte) kiszámíthatatlan.

Ugyanígy a természetben is legtöbbször kiszámíthatatlan és kifürkészhetetlen, hogy egy génváltozásnak (génmutációnak) milyen okai voltak. Azok véletlennek látszanak, mert fogalmunk sincs róla, nem tudunk vélekedni róla. Nem láttuk milyen történések előzték meg azt a lény életében, ahogy Jancsi és Julcsa sem látták, hogy elindultak egymás felé. Ezért ez kiszámíthatatlan számunkra. A lények életében nemcsak a jövőbe nem látunk, de a múltba sem.

3. A Csodaszarvas és Ápisz

Mindkét állat szarvai között a nap jele van. A jobboldali képen a szarvak között szárnyak jelképe látható. Ez itt is azt jelképezi, hogy a marha, azaz Ápisz a (nap)isten küldötte, követe. Ápisz nyilván az állatok háziasítása után keletkezett, míg a Csodaszarvas annak előtte. Az analógia nyilvánvaló, a Csodaszarvas Ápisz-bika előzménye. Ha ehhez hozzávesszük, hogy Ápisz szürkemarha volt, akkor ezt a kultuszt a szkíta-hun népek ősei vitték Egyiptomba. A Csodaszarvas abból a korból ered, amikor az ősi magyar egyistenhit, a Mindenség-vallás átalakult politeizmussá (Napisten, Nagyboldogasszony, Élő-isten) alakult. A fentiekből kifolyólag ezen átalakulás a szarvasmarha háziasítása előtt történt.

4. A szarvas agancsát (ágancs) nemcsak ágasbogassága miatt tartották hasonlónak az élőfához.

Ugyanis az agancsot növekedése alatt egy dúsan erezett bőrréteg (háncs) veszi körül, ezen keresztül jutnak a tápanyagok az agancs csúcsára és felületére, ahol a annak növekedése történik. Az agancs

teljesen hasonlóan nő és vastagszik, mint a fa ágai és törzse. A fa törzsén és ágain levő kéreg és hánccs megfelel a szarvas agancsán lévő bőrnek. A tápanyag és víz ebben szivárog felfelé a fa törzsén és ágain. Az agancsot a szarvasfélék évente levetik, majd újra növesztik. Ez megfelel az évelő növények éves kihajtásának.

Megjegyzendő, a szarv a *szár* szóból ered, ami kinyúlás, kieredés, kifolyás jelentésű. Így szarv – száru, szarvas – száruas. A *szár* szóból ered a *származik* is, mely éppen ered jelentésű. Ezért teljesen rendben van a dolog, ha a szarvasnak is szarvat mondunk és a marhának is. Mindkét állat szarva kinyúlás, kieredés. De a szarvas szarva még ágazik is, ezért jellemzőbb és találóbb, ha agancsot mondunk.

5. Először mindenképpen nem-háziasított állatot kellett, hogy megfogjanak és megfejjenek!

Az őstulok háziasítása is pontosan így, csakis így kezdődhetett. Nyilván eleinte időnként vadászták, aztán találtak egyiknek a tőgyében tejet, megkóstolták, ízlett. Aztán (éppen ezért) elfogták élve, stb. stb.

Miért lenne különlegesebb a szarvas teje, mint mondjuk a kecskéé vagy a bivalyé vagy akár a juhé? (Mindegyik kérődző!) Ráadásul a kecske vagy a juh sokkal kevésbé hasonlít a marhához, mint a szarvas! (Mj: Romulus és Remus farkastejen cseperedett. Pedig a farkas mégcsak nem is növényevő, nemhogy kérődző)

A rénszarvas egyáltalán nem olyan különleges. S általában is a szarvasfélék sem merőben mások mint a tulkok. Azaz erősen rokonok. Ugyanis mind a szarvasfélék, mind a tulokfélék:

gerincesek (Törzs), emlősök (Osztály), elevelszülő emlősök (Alosztály), méhlepényesek (Alosztály-ág), párosujjú patások (Rend), kérődzők (Alrend) közé tartoznak.

Csak családban és alcsaládban különböznek. Családbani különbözőségüket szarvuk különbözősége adja ("szarvas szarv" ill tülkösszarv). Így oszlanak szarvasfélék családjára ill tülkösszarvúak családjára). Alcsaládbani különbözőségüket pedig a formájuk adja: egyik özforma, a másik meg tulokforma.

E két különbözőség mindegyike erősen formális, azaz csak igen csekély hatással van vagy nincs hatással táplálkozásukra és életműködésükre.

Hogy a rénszarvas csak félig háziasított, nemcsak abban nyilvánul meg, hogy fejés után szabadon engedik (s többnyire nem is őrzik), hanem abban is, hogy fejéshez minden egyes állatot hosszú hurkos kötéllel kell megfogni és a fejés alatt kötve (fogva) kell tartani. (Ld a fekete-fehér képet a rén fejéséről)

A dolog az alábbi történethez hasonlít. A legrégebbi lócsontokat emberi sírokban a Dnyeper középső folyásánál, Gyerejkivában találták (tehát szkíta-szarmata területen). S ezek i.e. 4500 körüliek. Először "háziasított lovaknak hitték", aztán "rájöttek", hogy a csontok vadlovaktól származnak. S elvetették ezen leletek elsőbbségét. (S persze máshova tették a ló háziasításának helyét)

Azonban ez szerintem hibás következtetés, hamis érvelés: Uis sehol sem temettek vadon élő állatokat emberi sírokba. Ha azok vadlovak csontjaival mutattak hasonlóságot, akkor ez mindössze annyit jelent, hogy a vadló háziasítása közbeni vagy a háziasítás elejéről származó leletről van szó. Nyilván, ekkor a lovagolható (betört vagy félig háziasított vagy nemrég háziasított) vadló alkata ilyen rövid idő alatt még mit sem változott.

Hasonlóan, nem kellett a tuloknak "már háziasítottnak" lenni, hogy igyák a tejét (pont erre nagyon jó példa - sőt élő példa - a rénszarvas), ahogy a vadlovakon is már biztosan sokszor lovagoltak háziasítása előtt. S az is biztosan előfordulhatott – ők sem voltak csálhatatlanok –, hogy többféle állatot is próbáltak háziasítani, de ezek közül csak a ma is létezők váltak be.

6. Akadós és igen nagy szarva miatt legkönnyebben a szarvast tudta befogni az ember. S aztán talán éppen az akadós szarvak miatt nem ezt háziasították, nem lett végleges háziállat. Megmaradt a háziasítás emlékének, jelképének. Juhász Ferenc *A szarvassá változott fiú kiáltozása a titkok kapujából* c. versében, ezt olvashatjuk:

*"... gubancos nagy szarvam nem férne a házadba,
temető-agancsom nem fér udvarodba,
az én lombos szarvam dübörgő világ-fa,
csillag a levele, tejút a mohája, ..."*

Ebben is érzékelhetjük, hogy a szarvas agancsát fához, életfához hasonlították. (lombos szarvam, csillag a levele) Mint láttuk az Utószó 3.-ban, a fa ágainak növekedése és a szarvas agancsainak növekedése élettanilag analóg módon történik.

Az ihletet a költőnek a Csodaszarvas, a Dozmati regösének és Bartók Cantata Profana-ja adta. Utóbbi a kolindáláshoz és a turka-járáshoz kapcsolódik. A kolindálás és a turkajárás lényegében a Dozmati regölés erdélyi megfelelői. Nemcsak mert ezeket is karácsonykor járták, de ugyanúgy termékenységet, bőséget kívántak a ház népének. Az állati lelkekkel való takarékoskodásra utal, hogy mind Dozmati regösök, mind a kolindálók süteményt, tésztafélét és nem húst kaptak. A madáralakú sütemény a „szárnyas lélek” jelképe lehetett. A rügöző ág vagy bot hordozása is a termékenységet, a szaporodást jelképezte. A kolindálók ezekkel az ágakkal, botokkal megérintik a kapufélfákat, az ólak és hombárok ajtajait. (Azaz jelképesen gyermek-, állat- és termés-szaporulatot kívántak.)

A kutatók is ősi termékenységi rítusnak tartják a turkajarást és úgy vélik, hogy a bihari és bukovinai turka, az erdélyi szarvas és kecske, a moldvai buhai és muntenai brezaia között szoros kapcsolat van. Megjegyzem, a szarvas vagy a kecske nem a napisten megszemélyesítője, hanem küldötte. Annyi köze van a napistenhez, hogy a fennmaradt változat idejében a napisten volt az isten. (Mj: Más kultúrákbeli szárnyas állatok legtöbbje az isten által küldött állat lehetett, melyet az isten az ember megsegítésére küldött, némely esetben pedig büntetésül. A szárnyak az angyaloknál is az égi eredetet, az égből való alászállást, a küldetést jelképezik.)

A háziállatokra utal a turkások által hordozott állati maszk is* Az állatfejet szépen feldiszítették, ez az állatok megbecsülését jelképezte. Az állatfejes turkamaszk táncoltatása (a turkával való táncolás) az állatokkal való bánásmódot vagy magát az állatok háziiasítását jelképezi, melyek egyike sem könnyű dolog, ahogy maga a turkatánc is igen nehéz tánc. A háziállatokra utal a turkások első mondata is, melyet akkor mondtak mielőtt beléptek egy házba:

Isten ki a házból, mi meg be a házba!

Ez nem a turkajárás „pogány” („istentagadó”) voltának bizonyítéka! [Ahogy *Nagyné Martyin Emilia*: Kolindálás, turkajárás – vélekedik tévesen]. Hiszen a pogányoknak is volt istenük, voltak isteneik! Sokkal inkább azt jelentette, hogy a gazdára bízunk isten szerepét a jószágok, a háziállatok, a ház fölött. (A mondat értelmileg sem tagadja isten létezését)

A turkát a háziakhoz vezető személy (pl a bíró) elmondta a termesztési és tenyésztési munkák összefoglalóját is. Az ezekhez kapcsolódó karácsonyi férjajósló, férjkereső szokások is megvannak a Dozmati regölésnél is. Mindezekből látható, hogy egy töről fakadtak.

*Mj: A turkások az állatfejet ugyanúgy egy bot felső végére helyezték, ahogy a görög egyházban a *ripidion*-on a szárnyas angyalfejet. (A szárnyas angyalfej egy lapos lemezen volt.) A liturgia alatt a szárnyas angyalfejet „röptették”. Oly módon, hogy a botot ide-oda forgatták tengelye körül és így a *ripidion* feje repkedett, mint a madár szárnya. Meglehet, ez is a leírt ősi szokásokból – akár a turkatáncoltatásból – ered.

A regölés minden bizonnyal „régölés”, azaz egyfelől régi történetek elbeszélése, másfelől a régi dolgok, hagyományok, az ősi bölcsesség és tudás felidézése annak megtartása, megóvása (fenntartása az időben), s továbbadása érdekében.